

Projekt:

Begriplig samhällsinformation

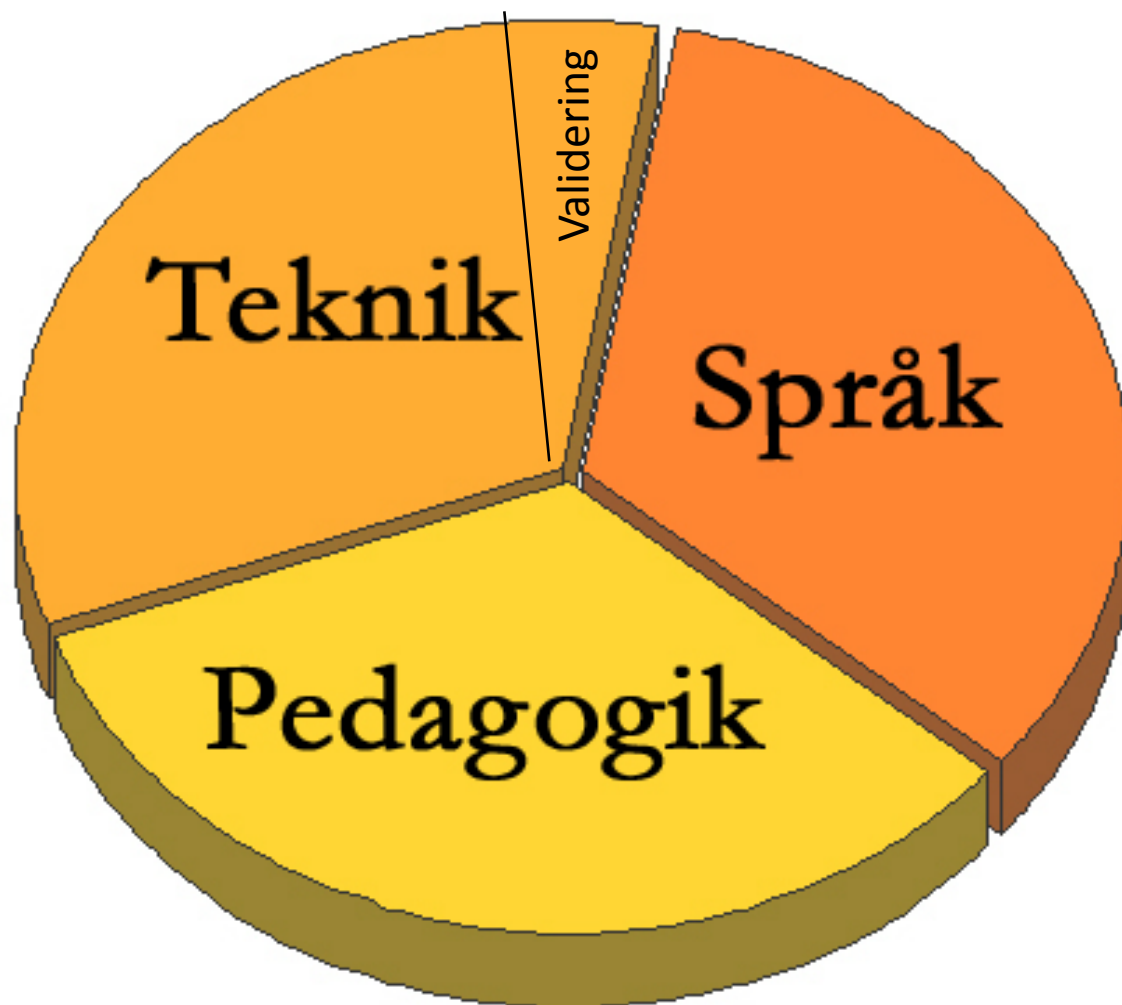
Stefan Johansson

stefan.johansson@funkanu.se

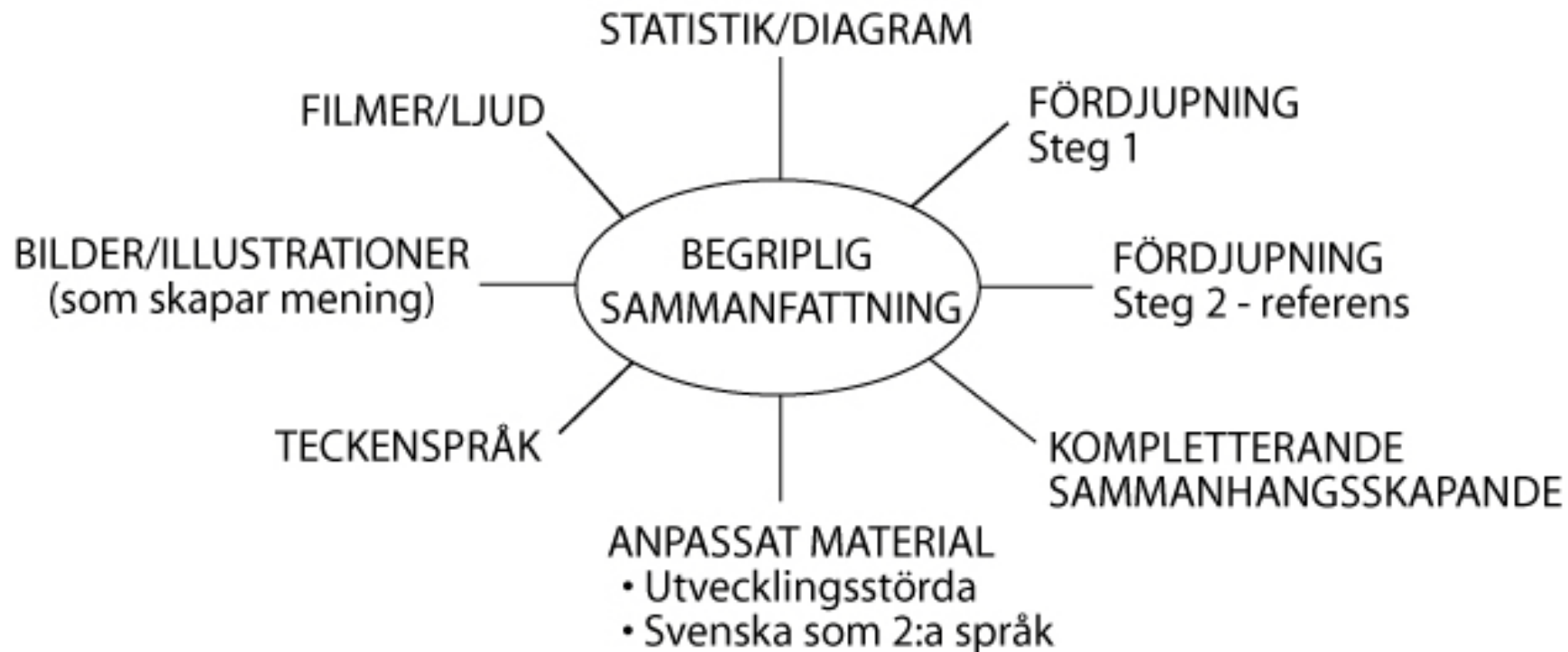
En kort bakgrund:

- Våra tester visar att många har svårt att förstå innehållet på offentliga webbplatser.
- 2006 undersökte Funka hur Lättläst fungerande på webben, resultatet pekade ut ett antal problem.
- OECD-undersökning om läsförmåga visar att endast 35% av befolkningen kan anses vara riktigt goda läsare.
- Handikapporganisationerna har inga tydliga krav på hur offentlig information borde utformas.
- Projektet drivs av Funka Nu på uppdrag av Afasiförbundet, Dyslexiförbundet, Riksförbundet Attention, Sveriges Dövas Riksförbund, Förbundet för utvecklingsstörda barn, ungdomar och vuxna (FUB). Finansiering sker genom Allmänna Arvsfonden

Tillgänglighet – 3 delar

Modell för begriplig samhällsinformation

Vad kan man ha problem med?

Läsa

Förstå

Skriva

Elektromagnetiska fält

Se

Tala

Komma

Höra

ihåg

Styra datorn

Vilka får särskilda problem när webben är otillgänglig?

- Personer med funktionsnedsättningar
- Teknikovana
- De som har svenska som andraspråk
- Personer med arbetsskador
- Personer med koncentrations- och minnessvårigheter (stressade)
- Äldre

Projekt ska:

1. Bearbeta (riktig) information enligt modellen.
2. Utveckla testmetoder och testa begriplighet.
3. Beskriva metoder, kostnader och resurser som krävs för att skapa mer begriplig information.

1. Bearbeta och förenkla

- **Biobankslagen** (finns på många landstings- och kommunwebbar)
- **ICE, In case of emergency** (finns på många landstings- och kommunwebbar)
- **Kulturarvet** (Vad gör Statens Fastighetsverk?)
- **Eget val i hemtjänsten** (Linköpings kommun)
- **Kalendarium** (Afasiförbundet)
- **Taltidning från kassett till webb** (Länsbiblioteket i Gävleborg)
- **Projekt** (Vägverket)
- **Anmäl något**

Varianter som vi arbetar med:

- En begriplig sammanfattning
- Lättläst enligt konceptet lättläst
- Film
- Ljud (inläst och via talsyntes)
- Animationer
- Fotografier
- Serier/teckningar
- Teckenspråk

ICE - In Case of Emergency (om det händer en olycka)

Lagra dina närmast anhöriga under "ICE" (In Case of Emergency) i din mobiltelefons adressbok – det är ett snabbt och enkelt sätt för räddnings- och sjukvårdspersonal att i händelse av olyckshändelse eller akut sjukdom komma i kontakt med anhöriga.

Så här sparar du ett ICE-nummer i din mobiltelefon

ICE är engelska och betyder In Case of Emergency. På svenska betyder det Om det händer en olycka.

1. Därför är ICE-kontakter viktiga för dig

Om du plötsligt blir sjuk eller är med om en olycka är det viktigt för polisen eller räddningspersonalen att kunna ringa någon som känner dig.

Så här sparar du ett ICE-nummer i din mobiltelefon:

Ta fram din telefon. Öppna telefonboken med dina Kontakter.

1. Välj Lägg till ny kontakt.
2. Döp din nya kontakt till ICE1 samt namnet på din ICE-kontakt och välj vem du vill ha till exempel "ICE1, Anna, mamma".
3. Skriv in telefonnumret. ICE betyder Om det händer en olycka. Ett ICE-nummer är ett telefonnummer i din mobiltelefon till någon som känner dig väl. När du sparar ICE-nummer i din mobiltelefon vet polisen eller ambulanspersonalen vem de ska ringa om du blir sjuk eller om du är med om en olycka.
4. Välj Spara

ICE kan hjälpa dig

ICE betyder Om det händer en olycka.

Ett ICE-nummer är ett telefonnummer i din mobiltelefon till någon som känner dig väl.

När du sparar ICE-nummer i din mobiltelefon vet polisen eller ambulanspersonalen vem de ska ringa om du blir sjuk eller om du är med om en olycka.

Så här sparar du ett ICE-nummer i din mobiltelefon:

1. Ta fram din mobiltelefon.
2. Öppna Kontakter.
3. Välj Lägg till en ny kontakt.
4. Skriv ICE1, namnet på din kontakt, och vem du vill ha till exempel "ICE1, Anna, mamma".
5. Skriv telefonnumret. Börja med Sveriges landsnummer, +46. Sedan riktnumret utan första nollan. Så här kan det se ut:
+46 8 555 770 60.
6. Lägg till tecknet * efter telefonnumret.

Skriv in telefonnumret. Skriv Sveriges landsnummer "+46" först och ta bort första nollan i riktnumret.

■ LJUD AV ● IGEN ◀ BAKÅT || PAUS ▶ FRAMMÅRT

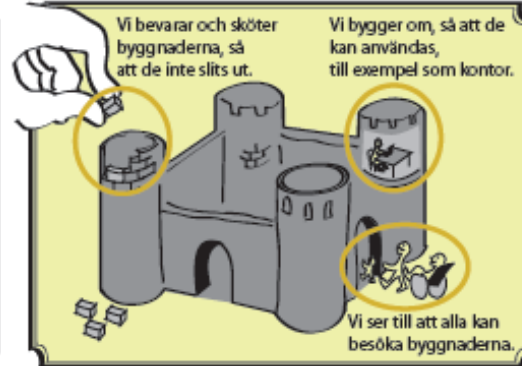
VAD GÖR STATENS FASTIGHETSVERK?

Statens Fastighetsverk är den myndighet som har hand om:

Värdefulla historiska byggnader: slott, teatrar och militärhus.

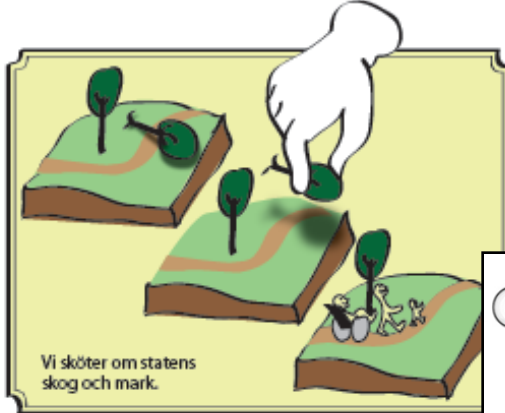
Statens mark: parker, åkrar, skogar och fjällmark för renbete.

Vi bevarar och sköter byggnaderna, så att de inte slits ut.

Vi bygger om, så att de kan användas, till exempel som kontor.

Vi ser till att alla kan besöka byggnaderna.

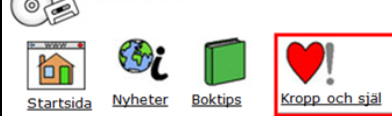

Vi sköter om statens skog och mark.

Vi bygger nytt, till exempel svenska ambassader utomlands.

Utkiken

Bra frukost

Den som äter bra mat känner sig ofta pigg hela dagen. Med rätt mat är det också lättare att hålla sig frisk. Och det är lätt att äta rätt. Det tycker Ulrica Lindström som är dietist i Landstinget Gävleborg.

Det bästa är att äta mat flera gånger varje dag på ungefär samma tid. Då mår vi bra och kroppen fungerar som den ska. Många av oss behöver också äta några mellanmål. - Det är inte bra att låta kroppen vara utan mat i många timmar, säger Ulrica Lindström. Vi mår bäst av att äta frukost, lunch och middag varje dag. Gärna också två mellanmål..

Läs vidare
www.frukost.nu
www.frukt.org

Biobankslagen

Får vi spara ditt blod?

Du bestämmer själv om vi får spara dina blodprover, cellprover och vävnadsprover i sjukvårdens biobanker.

Varför vill ni spara mitt blod?

Vad händer om jag svarar nej?

Vad händer om jag svarar ja?

Läs mer om Biobankslagen.

2. Testa!

1. Utarbeta testmetoder.
2. Testa på riktiga personer.

Personer med:

- Afasi
- Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar
- Dyslexi
- Utvecklingsstörning
- Döva
- Svenska som andraspråk
- Kontrollgrupp

Testupplägg och testmetoder

- Hur mäter man att något är begripligt?
- Enkla tester som en informationsavdelning kan upprepa i sin egen verksamhet
- Utveckling av test- och analysverktyg
- Forskarmedverkan från Certec, Lunds Tekniska Högskola

Kulturarv O (Grupp 1K)

Statens(3) fastighetsverks(4) målsättning(4) kan sammanfattas(1) i fyra punkter: ett bevarat(2) och förädlat(14) kulturhistoriskt(4) värde(2), en engagerad(3) allmänhet(1), utveckling av fastigheterna(1) och bästa möjliga ekonomiska(1) resultat(1). Utifrån dessa punkter ska kulturarvet(6) förvaltas(3).

Förvaltning av det nationella(1) kulturarvet(3)

Statens(1) fastighetsverk(1) förvaltar(2) det nationella(2) kulturarvet(2). Det är fastigheter(1) som haft en väsentlig(8) roll i Sveriges historia och som därför ägs av staten(1). Dessa fastigheter(1) representerar(3) ett mycket stort kulturhistoriskt(2) och samhällsekonomiskt(7) värde(1). De levandegör(7) vår historia och utgör en för alla medborgare(1) gemensam referensram(12) som kan bidra till delaktighet(3) och trygghet.

Organisation(1) och arbetsuppgifter

Varje förvaltare(4) och specialist inom verket arbetar för att de mål som fastställts(2) för kulturarvsarbetet(5) uppnås(1). En väsentlig(3) del i detta är att intentionerna(13) i verkets(1) förvaltningspolicy(15), vårdprograminstruktion(14) m(1) fl(1) dokument(1) för statliga(1) byggnadsminnen(4) blir kända och efterlevs(4). Arbetsuppgifterna innefattar(1) hela förvaltningskedjan(6), dvs fastighetsdrift(5) och -underhåll(3), verksamhetsanpassning(8), anläggning(4) och byggande och avser(1) både hus och mark.

Statens fastighetsverk(1), SFV, är en myndighet som sköter om den största delen av Sveriges byggda kulturarv(1). Exempel(1) på kulturarv(1) är slott och befästningar(4), regeringsbyggnader(4), museer(1), teatrar, ambassader(1) och parker, kungsgårdar(1), militärhus(1), residens(4) och herrgårdar(1).

Vi sköter också om mark som staten äger. Till exempel(1) parker, jordbruksmark, skogar och fjällmark(1) där samernas(2) renar betar(2).

Många av fastigheterna(1) har spelat(1) en viktig roll(1) i Sveriges historia. De har ett stort värde, både kulturhistoriskt(1) och ekonomiskt.

SFV har flera olika uppgifter:

- Vi har hand om värdefulla fastigheter(1) så att de inte ändras eller slits(3) ut.
- Vi bygger om fastigheterna(1), så att de till exempel(1) kan användas som moderna(2) kontor.
- Vi ser till att människor kan se och besöka byggnader, parker och skogar.
- Vi sköter om fastigheterna(1) och ser till att allt i husen fungerar.
- Vi bygger också nya hus, till exempel(1) svenska ambassader(1) utomlands.
- Vi sköter om statens skog och mark, så att skog och mark får vara kvar och får fortsätta att växa som de gör nu, även i framtiden.

Statens fastighetsverk(1), SFV(1), har hand om Sveriges kulturarv(2).

Sveriges kulturarv(1) är gamla, viktiga hus och mark som staten(1) äger. (1);

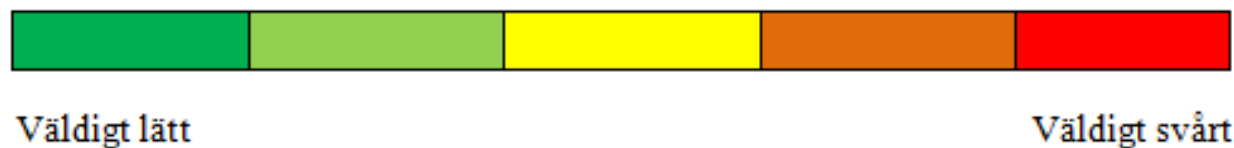
Exempel(1) på hus är slott, gamla borgar(1), teatrar och museer.

Exempel(1) på mark är parker, jordbruksmark(1), skogar och fjällmark(2) där samernas renar betar.

Vi har flera olika uppgifter:

- Vi har hand om husen och gör så att allt i husen fungerar.
- Vi renoverar(1) och bygger om husen när det behövs.
- Vi bygger om fastigheterna(1), så att de till exempel kan användas som moderna kontor.
- Vi vill att människor ska kunna se och besöka våra byggnader, parker och skogar.
- Vi bygger också nya hus, till exempel svenska ambassader(2) utomlands.

2. Bedömning av svårighetsgrad

Kontrollfrågor

3. Varför är det bra att lägga in en ICE-kontakt i din telefon?

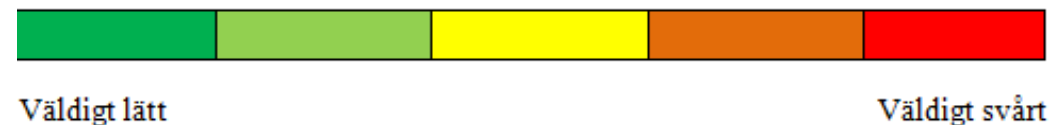
- a) Polisen kan ringa dig om det händer en olycka
- b) Polisen kan ringa någon du känner om det händer en olycka
- c) Polisen kan föra statistik över olyckor

PRELIMINÄRT!

Hur svårt är det då?

Under perioden januari – juni 2009 genomför vi en rad olika tester. Just nu är vi alltså mitt inne i testperioden. Men redan nu ser vi en del tendenser:

- Originalen är (nästan) alltid för svåra. En ordentlig bearbetning av originalet ger stor effekt. Användarnas bedömer genomgående en bearbetning av originaltexten som betydligt lättare.
- Bilder och filmer ger stor effekt. Även bilder i en film ger stor effekt. Till exempel är det bra att lägga in bilder på adresser och telefoner eller instruerande bilder i en teckenspråkig film.
- Produktion av lättläst ger en viss förbättring jämfört med en begripligt skriven förlaga. Här verkar det dock vara skillnader mellan informerande och instruerande texter.
- Många som bedömer informationen som lätt svarar ändå fel på någon kontrollfråga.
- Skillnaden inom varje kontrollgrupp är stor. Det gäller vad man uppfattar som svårt samt vilken form av material man föredrar.

3. Dokumentera

Handbok på webben för redaktörer! (När projektet är klart)

- Hur jobbar man med alternativa format?
- Tidsåtgång och arbetsprocesser
- Kostnader
- Handikapporganisationernas krav på offentlig information

**Det finns inga normalanvändare.
www.funkanu.se/begripligt**